

A 1574/presidiet

Tekijä(t):
Puheenjohtajisto

Dnro 12-00200-1

Puheenjohtajiston ehdotus muutoksista Pohjoismaiden neuvoston palkintoihin

1. Puheenjohtajiston ehdotus

Puheenjohtajisto ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle, *että* neljän palkinnon säännöt yhdistetään yhdeksi kokonaisuudeksi, joka käsittää kaikki neljä palkintoa. Uudet säännöt yhtenäistävät ehdokkaiden nimeämiskausia ja turvaavat Nuorten Pohjoismaiden neuvoston osallistamisen nimeämismenettelyyn. Säännöt tulevat voimaan 1. tammikuuta 2014.

2. Taustaa

Pohjoismaiden neuvoston palkinnoista on viime vuosina käyty jonkin verran keskustelua. Erityisesti on pohdittu ehdokkaiden nimeämistä ja julkistamista, palkintojenjakotilaisuutta, palkintojen talouspuolta ja hallinnointia sekä palkintosääntöjä.

Tämän pohjalta neuvoston johtaja asetti syksyllä 2011 virkamiehistä koostuvan työryhmän tarkastelemaan ehtoja tarkemmin ja tekemään ehdotuksia. Työryhmään kuuluu kaikkien palkintojen sihteeristöjen edustajia sekä Pohjoismaiden ministerineuvoston ja Pohjoismaiden neuvoston edustajia.

Työryhmän tehtävänä oli pohtia nykyisten nimeämis-, julkistamis- ja palkinnonjakojärjestelyjen tarkoituksenmukaisuutta ja tehdä mahdollisia muutosehdotuksia. Työryhmä päätyi seuraaviin ehdotuksiin:

1. Kaikkien palkintojen ehdokasasettelut tehdään aikavälillä 1. elokuuta–1. syyskuuta.
2. Palkinnonsaajat julkistetaan Pohjoismaiden neuvoston istunnon yhteydessä järjestettävässä palkintojenjakotilaisuudessa.

3. Palkintojenjakotilaisuudessa on paikalla palkintoehdokkaita (ns. Oscar-gaalamalli).
4. Laaditaan yhteiset säännöt kaikille palkinnoille sen sijaan, että jokaiselle on omansa.
5. Nykyinen diplomi korvataan kuvapatsaalla tai veistoksella.
6. Palkintojenjakotilaisuudesta kehitetään televisioitava show.
7. Musiikkipalkintoa tarkistetaan.
8. Tehdään päätös palkintojen hallinnoinnista ja siitä, jatketaanko neljällä eri sihteeristöllä vai kootaanko ne yhteen.

Puheenjohtajisto päätti 22. maaliskuuta 2012 pitämässään kokouksessa tukea Norjan valtuuskunnan ehdotusta siitä, että vuoden 2013 palkintojenjakotilaisuuden suunnittelee ja lähettää Norjan yleisradioyhtiö NRK. Norjan ehdotus on sopusoinnussa työryhmän suositusten kanssa.

Työryhmän työn päätyttyä on esitetty ehdotus, että ympäristöpalkinto voitaisiin järjestää kilpailuna pohjoismaisten kaupunkien välillä. Voitaisiin valita esimerkiksi vuoden ekologisin, vihrein, omavaraisin tai muilla ympäristön kannalta tärkeillä mittareilla arvioituna paras kaupunki.

Lopuksi mainitaan, että viiden Pohjoismaan kulttuuriministerit ovat ehdottaneet lastenkirjallisuuspalkinnon perustamista. Kulttuuriministerit esittävät asiasta ministerineuvoston ehdotuksen Pohjoismaiden neuvoston vuoden 2012 istunnossa.

Puheenjohtajisto keskusteli edellä esitetyistä Pohjoismaiden neuvoston palkintojen muuttamista koskevista ehdotuksista 19. kesäkuuta 2012 pitämässään kokouksessa.

3. Lausuntokierros

Työryhmän ehdotus on lähetetty kulttuuri- ja koulutusvaliokuntaan sekä ympäristö- ja luonnonvaravaliokuntaan lausuntoa varten.

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta toivoi analyysiä, jossa selvitetäisiin palkintojen parissa tehtävän työn etuja ja haittoja. Valiokunnan mielestä sekä hajautetusti hallinnoituissa palkintosihteeristöissä että hallinnon yhdistämisessä on etunsa. Sen vuoksi asiaa tulisi selvittää lähemmin.

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta tukee ehdotusta yleisradiokanavien kanssa tehtävän yhteistyön lisäämisestä Pohjoismaiden neuvoston palkintojenjaon osalta ja pitää Oscar-gaalamallia mielenkiintoisena, kunhan se on luonteeltaan pohjoismainen.

Ympäristö- ja luonnonvaravaliokunnan mielestä on välttämätöntä laatia kustannusanalyysi, jotta saadaan selvitettyä mahdollisen muutoksen rahoitus.

Valiokunnan mielestä kaikki palkinnot tulee jakaa samanaikaisesti, ja olisi eduksi, jos voitaisiin saada ympäristöministeri esittelemään palkinnonsaaja. Lisäksi valiokunta on sitä mieltä, että palkinnonsaajan julkistamiseen itse palkintotilaisuudessa voi liittyä käytännön ongelmia ja että nimeämismenettelyyn on varattu liian lyhyt aika.

Pohjoismaiden neuvosto

A 1574/presidiet

Tekijä(t):
Puheenjohtajisto

Dnro 12-00200-1

Pohjoismaiden neuvosto

A 1574/presidiet

Tekijä(t):
Puheenjohtajisto

Dnro 12-00200-1

Ympäristö- ja luonnonvaravaliokunta suhtautuu myönteisesti mahdolliseen televisioshow'hun, joka voisi tuoda palkinnoille julkisuutta ja lisätä niiden tunnettuutta. Ympäristö- ja luonnonvaravaliokunta esittää, että jos diplomi korvataan pienoisteostoksella, sen tulisi olla Joutsenmerkkiä kuvaava veistos.

Pohjoismaiden neuvosto

A 1574/presidiet

Tekijä(t):
Puheenjohtajisto

Dnro 12-00200-1

Lopuksi valiokunta ehdottaa, että Nuorten Pohjoismaiden neuvosto osallistetaan esimerkiksi nimeämisprosessiin.

Kirjallisuuspalkintolautakunnan puheenjohtaja Eva Ström vieraili puheenjohtajiston kokouksessa 27. syyskuuta 2012. Eva Ström kertoi kirjallisuuspalkintolautakunnan näkemyksistä muutosehdotuksiin ja totesi, että lautakunnan mielestä palkintoon ei ole tarvetta tehdä muutoksia. Palkinto toimii nykyisellään hyvin, ja sen vuoksi kirjallisuuspalkintolautakunta vastustaa kaikkia muutosehdotuksia.

Pohjoismaiden neuvosto

4. Puheenjohtajiston näkemykset

Puheenjohtajiston mielestä Pohjoismaiden neuvoston palkintoja tulee uudistaa puitteiden yhtenäistämiseksi ja optimoimiseksi. Sen myötä puheenjohtajisto tukee nimeämiskauden yhtenäistämistä siten, että kaikki palkintoehdokkaat nimetään samalla ajanjaksolla.

A 1574/presidiet

Tekijä(t):
Puheenjohtajisto

Dnro 12-00200-1

Lisäksi puheenjohtajiston mielestä palkintojen uudistamista tulee edistää osallistamalla Nuorten Pohjoismaiden neuvosto.

Samalla todettiin, että käynnissä on useita aloitteita. Pohjoismaiden neuvoston eri tahojen käydessä keskustelua Pohjoismaiden ministerineuvosto on esittänyt muutosehdotuksia sekä uuden lasten- ja nuortenkirjallisuuden palkinnon perustamista. Tämä ministerineuvoston ehdotus käsitellään Pohjoismaiden neuvoston kulttuuri- ja koulutusvaliokunnassa ja sen jälkeen Pohjoismaiden neuvoston täysistunnossa.

Puheenjohtajisto tekee itsenäisen päätöksen ehtojen ja sääntöjen muutoksista sen toimivallan puitteissa. Siihen kuuluvat palkinnonsaajien julkistaminen ja palkintojen jakaminen sekä kunniakirjan korvaaminen pohjoismaista Joutsenmerkkiä kuvaavalla pienoisteostoksella.

Puheenjohtajisto toivoo lisäksi, että muut muutokset koordinoidaan ja niitä harkitaan tarkoin. Sen vuoksi puheenjohtajisto kehottaa rakentamaan yhteistyöhön ja vuoropuheluun ministerineuvoston kanssa vuonna 2013 työssä näiden neljän palkinnon sääntöjen ja ehtojen yhtenäistämiseksi 1. tammikuuta 2014 alkaen.

5. Päätelmät

Edellä mainitun perusteella puheenjohtajisto ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että neljän palkinnon säännöt yhdistetään yhdeksi kokonaisuudeksi, joka käsittää kaikki neljä palkintoa. Uudet säännöt yhtenäistävät ehdokkaiden nimeämiskausia ja turvaavat Nuorten Pohjoismaiden neuvoston osallistamisen nimeämismenettelyyn. Säännöt tulevat voimaan 1. tammikuuta 2014.

Helsingissä 30. lokakuuta 2012

Bertel Haarder (V)

Cristina Husmark Pehrsson (M)

Helgi Hjörvar (A)

Karin Gaardsted (S)

Karin Åström (S)

Kimmo Sasi (saml), Formand

Maarit Feldt-Ranta (sd)

Marit Nybakk (A)

Per-Kristian Foss (H)

Rigmor Andersen Eide (KrF)

Silvia Modig (vänst), Næstformand

Simo Rundgren (cent)

Åsa Torstensson (C)

A 1574/presidiet

Tekijä(t):

Puheenjohtajisto

Dnro 12-00200-1

Pohjoismaiden neuvosto

A 1574/presidiet

Tekijä(t):

Puheenjohtajisto

Dnro 12-00200-1